

SERTIFIKAT FOR ULIKE YRKESKATEGORIER

Varme arbeider på arbeidsplasser hvor det er risiko for at brann kan oppstå, kreves sertifikat i ordningen «Brannvern ved utførelse av varme arbeider». Denne veiledningen gir en oversikt over noen yrkeskategorier, og beskriver hvorvidt det er krav til sertifikat innen disse kategoriene. I tillegg beskriver dette dokumentet bruk av enkelte typer arbeidsutstyr om det er sertifikatplikt eller ikke, og om det eventuelt kan utløses sertifikatplikt. Listen er ikke fullstendig, så det må alltid kontrolleres med forsikringsavtalen hvorvidt det aktuelle arbeidet er sertifikatpliktig.

Asfaltering

Asfaltering og vedlikeholdsasfaltering på vei krever ofte oppvarming av underlaget med åpen flamme. Dette er ikke i samsvar med definisjonen av varmt arbeid og er ikke sertifikatpliktig.

Bilberging

Bilberging utført av bilbergingsfirma eller lignende hvor det f.eks. benyttes skjærebrenner eller vinkelsliper, utføres i et miljø hvor det er en risiko for brann. Slikt arbeid krever sertifikat.

Bilverksteder

En arbeidsplass for oppretter, mekaniker o.l. med søppelstativ i det ene hjørnet, stabel med dekk i det andre hjørnet og tomemballasje på arbeidsbenken og annet brennbart, er ikke spesielt tilrettelagt for varme arbeider. Det er da krav til sertifikat. Dersom bilreparatøren tar med seg sveiseutstyret e.l. for å bruke det et annet sted i verkstedet, utenfor verkstedet, i bileierens egen garasje, på en biloppstillingsplass e.l., så er det ikke en spesielt tilrettelagt arbeidsplass. Det er da krav til sertifikat. Det er ikke krav til sertifikat for varme arbeider når arbeidet skjer på et spesielt tilrettelagt verkstedsrom som utgjør en egen branncelle. Verkstedsrommet skal ha ubrennbare overflater.

Brannvesen

Det er ikke krav til sertifikat ved varme arbeider som brannvesenet utfører som akuttinnsats i egenskap av brann- og redningsvesen. Når brannvesenets mannskaper bruker vinkelsliper, sveiseutstyr o.l. ved utbedring og vedlikehold på og i egne bygninger, er det krav til sertifikat.

Bønder og avløsere i landbruket

Flertallet av bøndene har sikkerhetsforskrifter for varme arbeider i brannforsikringsavtalene sine. Det stilles krav til sertifikat når varmt arbeid foregår i et miljø hvor det er risiko for at brann kan oppstå. Det stilles også krav til sertifikat for avløsere og andre som utfører varmt arbeid på oppdrag for bonden i miljøer hvor det er risiko for at brann kan oppstå. I spesielt tilrettelagt verkstedsrom utført som egen branncelle med ubrennbare overflater stilles det ikke krav til sertifikat.

Betongtakstein, betongheller o.l.

Se fliser.

Container

Ved varme arbeider i åpen container er det krav til sertifikat.

Elektrikere og elektromontører/energimontører

For elektrikere og elektromontører/energimontører gjelder kravet til sertifikat ved varme arbeider. Det er krav til sertifikat f.eks. ved bruk av gassloddebolt i et tavleskap. Varmt arbeid i miljøer uten brannrisiko er ikke sertifikatpliktig.

Fliser

Kutting av keramiske fliser, betongtakstein, betongheller, steinheller o.l. med vinkelsliper og annet utstyr som kan lage gnister, er sertifikatpliktig arbeid.

Gull- og sølvsmeder

Gull- og sølvsmeder foretar smelting av metall og metallegeringer over gassbluss, dvs. med bruk av åpen flamme. Arbeidet skjer på fast, tilrettelagt arbeidsplass. Det enkelte arbeid har i tillegg svært små dimensjoner. Det er ikke krav til sertifikat. Det samme gjelder for tannteknikere.

Gulvleggere

”Sveising” av gulvbelegg med varmluft er sertifikatpliktig arbeid.

Induksjonsvarme

Ved hjelp av høyfrekvent strøm kan metaller varmes opp, f.eks. bolter og muttere. Induksjonsvarme benyttes ofte som hjelpemiddel for å løsne muttere og bolter som sitter godt fast og er vanskelig å få løsnet på annen måte. Ved bruk av spole for oppvarming av bolter og muttere skjer det en lokal oppvarming og vil normalt ikke stilles krav til sertifikat. Forutsetningen er at arbeidet utføres i samsvar med leverandørens anvisninger.

Kobber- og blikkenslagere

Ansvarsforsikringen til kobber- og blikkenslageren setter krav til sertifikat i varme arbeider. Lodding med varmluft og åpen flamme på tak er sertifikatpliktig arbeid. Dette gjelder både på nye og tidligere tekkede tak.

Lodding med loddebolt uten bruk av åpen flamme og uten varmluft, er ikke sertifikatpliktig.

Krymping av pallehetter/plastfilm

Krymping ved bruk av varmluft eller åpen flamme er det krav til sertifikat i alle miljøer med brannrisiko, f.eks. i et lagerrom. I miljø uten brannrisiko, f.eks. i en egen branncelle (ref. sikkerhetsforskriften), er det ikke krav til sertifikat.

Laboratoriearbeid

I et laboratorium utføres f.eks. oppvarming av reagensglass eller sterilisering av arbeidsutstyr over gassbluss, dvs. med bruk av åpen flamme. Arbeidet skjer på fast, tilrettelagt arbeidsplass. Det enkelte arbeid har i tillegg svært små dimensjoner. Det er ikke krav til sertifikat.

Malere

Fjerning av gammel maling med varmluft er sertifikatpliktig arbeid.

Offshore

Sertifiseringsordningen gjelder ikke offshore-virksomheten.

Plastsveising

Fremstilling og reparasjon av presenninger, kapeller til lastebiler o.l. skjer gjerne ved "sveising" av plast med varmluft. Dette er sertifikatpliktig arbeid.

Rørleggere

Lodding med åpen flamme på ikke-tilrettelagt arbeidsplass, er sertifikatpliktig. Lodding med loddebolt uten bruk av åpen flamme og uten varmluft, er ikke sertifikatpliktig arbeid selv om arbeidet foregår på en ikke-tilrettelagt arbeidsplass.

Skipsverft

Generelt

Sikkerhetsforskriftene for varme arbeider med kravet om sertifikat gjelder for Forsikringsavtalelovens virkeområde. I praksis inkluderer det så godt som all landbasert nærings- og industrivirksomhet. Bygninger, kraner, kaianlegg m.v. på et skipsverft har forsikringer under Forsikringsavtalelovens virkeområde. Dersom det utføres varme arbeider på bygninger, kraner, kaianlegg og utstyr for øvrig, er det krav til sertifikat. Dersom det utføres varme arbeider på en maskindel som er fraktet inn i en branncelle som er fast, spesielt tilrettelagt for varme arbeider, er det ikke krav til sertifikat.

Nye skip

Forsikringsselskaperens sikkerhetsforskrifter for varme arbeider gjelder ikke forsikringer som faller inn under Norsk Sjøforsikringsplan. En aktuell forsikring under Norsk Sjøforsikringsplan, er byggerisiko for skip. Den praktiske konsekvensen av dette er som følger:

Selve skipet som er under bygging, har en byggerisikoforsikring under Norsk Sjøforsikringsplans virkeområde. For sveising, skjæring og andre former for varme arbeider på skip under bygging, er det derfor i utgangspunktet ikke krav til sertifikat. Ved bygging av skip i en tidlig fase med stort sett bare stålarbeider, er brannrisikoen liten.

I utrustningsfasen er brannrisikoen vesentlig større. Mange skipsverft har derfor fått krav i sine forsikringsavtaler om sertifikat også for skip under bygging, jf. den enkelte forsikringsavtale. Mange verft setter også krav til sertifikat til alle underleverandører som skal utføre varme arbeider for verftet.

Det er også slik at innleid arbeidskraft vil ha, slik det fremgår av denne arbeidskraftens ansvarsforsikring, et krav til sertifikat – også ved arbeid på skip som har byggerisikodekning.

Reparasjon av skip

Reparasjonsarbeider med varmt arbeid på skip/båter som utføres av skipsverftets egne ansatte eller annen innleid arbeidskraft vil normalt være sertifikatpliktige. Båter/skip som har kaskoforsikring gjennom Norsk Sjøforsikringsplan har normalt ikke regulert krav til sertifikat for reparasjonsarbeider med varmt arbeid som utføres av skipets egne mannskaper.

Skogbrukere

Dersom maskinfører som ikke har ansvarsforsikring foretar en reparasjonsveising på skogbruksmaskinen i skogen, er det ikke krav til sertifikat. Dersom arbeidet gjøres av en profesjonell sveiser i skogen, så vil sveiseren ha et krav om sertifikat i sin ansvarsforsikring.

Dersom arbeidet gjøres i maskinbedriftens garasje/bygning, uansett hvem som gjør arbeidet, så vil det være krav til sertifikat. Det er ikke krav til sertifikat for varme arbeider når arbeidet skjer på et spesielt tilrettelagt verkstedsrom som utgjør en egen branncelle. Verkstedsrommet skal ha ubrennbare overflater.

Det er anbefalt at maskinførere som utfører varme arbeider på skogbruksmaskin har sertifikat i varme arbeider.

Sliping av skøyter

Sliping av skøyter gjøres vanligvis med spesialmaskiner med smergelskiver som gir gnister. Slik sliping defineres som varmt arbeid. Dersom sliping foregår i en ikke-industriell virksomhet, defineres sliping i utgangspunktet som et ikke-sertifikatpliktig varmt arbeid. Det må imidlertid avklares med bygningseier om forsikringsavtalen inneholder krav til varme arbeider. Se punkt 2. i Sikkerhetsforskrift for varme arbeider.

Steinheller

Se fliser.

Taktekkere

Taktekking med bruk av åpen flamme, varmluft eller med varm avgass fra en forbrenning er sertifikatpliktig arbeid.

Tannteknikere

Se gull- og sølvsmeder.

Ugressbrenning

Ugressbrenning kan skje med infrarød stråling, varm luft eller flamme. Utstyr som gir flamme fra et munnstykke og utstyr som gir flamme under et deksel, er sertifikatpliktig varmt arbeid. Utstyr som gir flamme i et forbrenningskammer slik at bare den varme avgassen kommer ut av munnstykket eller under et deksel, er også sertifikatpliktig varmt arbeid.

Vannprøvetaking

Under vannprøvetakingen blir det benyttet en liten gassbrenner med åpen flamme i en kort tid (10-15 sekunder) mot utløpet av springen for å desinfisere denne. Denne bruken av gassbrenner defineres som varmt arbeid. I miljøer hvor det ikke er brannrisiko, vil dette ikke være sertifikatpliktig arbeid. I miljøer med brannrisiko vil arbeidet være sertifikatpliktig.

Veivedlikehold

Ved vedlikehold av veimerking benyttes ofte åpen flamme for å fjerne eksisterende merking. I miljøer hvor det ikke er brannrisiko, er det ikke krav til sertifikat. I miljøer med brannrisiko settes krav til sertifikat ved utførelse av varmt arbeid.

Yrkesutdanning – elever og lærlinger

Det er ikke krav til sertifikat for elever i yrkesrettet videregående skole ved utførelse av varme arbeider når arbeidet skjer som et ledd i undervisningen under ledelse av lærer med sertifikat. For lærling i bedrift, så ser enkelte forsikringsselskaper det slik at det er krav om sertifikat (på lik linje med utenlandsk arbeidskraft), mens andre selskaper ikke vil kreve sertifikat så lenge det varme arbeidet gjøres under oppsyn av en som har sertifikat. For lærlinger som for alle andre, er det avgjørende for ansvars- og erstatningsspørsmålet om vedkommende har vært grovt uaktsom eller ikke og om det er årsakssammenheng mellom bruddet og skaden.

Yrkesutdanning – lærere

De yrkesrettede videregående skolenes undervisningsrom for kun metallbearbeiding, anses som fast, spesielt tilrettelagt verkstedsrom. Dermed er det ikke krav til sertifikat for yrkesskolelæreren. Dersom undervisningen foregår i rom som benyttes til mer enn bare metallbearbeiding, også trebearbeiding, er dette ikke å anse som fast, spesielt tilrettelagt verkstedsrom. Det er da krav til sertifikat for yrkesskolelæreren